

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

XVII. Secundum argumentum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

videtur libro-
rum Novi
Testamenti
ex vetustate
Codicum
quorundam.
Reselluntur
argumenta
adversario-
rum.
Primum ar-
gumentum.

Gelas. Decr.
part. 1. dist. 17.

Euseb. Hist.
libr. 3. cap. 17.

Hier. De
script. Eccl. in
Lucas.

Secundum
argumentum.
Clem. Epist. 2.

Origen. Hom.
8. in Math.
Ambros. in
Rom. 1.
Hieron. in
Gal. 1. & Pref.
in Pent. &
Pref. in 4.
Evang.

Augustin. De
utilitate cre-
dendi, cap. 3.

busdam Ecclesiis suo tempore recitari solitas fuisse testificatur Tertullianus in libro De præscriptionibus? Quippe manu sua plerasque scripsisse se Epistolas non uno loco prædicat Paulus. Quid quod exemplaria quædam Novi Testamenti, vel aliquarum ejus partium, hæc ætate extant, tanta vetustatis, ut proximo Apostolorum ævo scripta videri queant?

XVI. Atenim probasse non satis est genuinos esse libros Novi Testamenti: nam nec plures esse probandum præterea est. Multa quippe olim circumferebantur Evangelia: velut illa fuerunt secundum Ægyptios, secundum Ebræos, secundum duodecim Apostolos, secundum Petrum, secundum Paulum, secundum Matthiam, secundum Bartholomæum, secundum Thomam, secundum Andream, secundum Philippum, secundum Thaddæum, secundum Barnabam, secundum Nicodemum, & Syriacum Evangelium, & illa Basilidis, & Apellis, & Tatiani. Multa quoque Apostolorum nominibus inscripta legebantur Acta: velut illa Andree, & Philippi, & Thomæ, quæ censura sua notavit Gelasius Papa. Aliæ etiam Pauli usurpabantur Epistolæ, velut illa ad Laodicenses, & illa ad Senecam: aliæ quoque Apocalypses, quales illa Pauli, & Thomæ, & Stephani, & Petri: aliæque scriptiones apocryphæ complures, quarum nonnullæ jam inde à primævis Ecclesiæ temporibus ortæ Lucam perpulerunt, ut Evangelii sui veritatem falsis & tenebrosos lucubrationibus opponeret, quemadmodum ipso sacri operis initio profiteretur. Jam tum enim prælagiebat futurum, id quod comprobavit eventus, ut ex his radicibus hæresion fructus succrescerent. Verum quæ ratio genuinorum Evangeliorum asserit auctoritatem, petita ex suffragiis proximæ & continuata serie sequentium ætatum, eadem apocryphorum auctoritatem elevat ac diluit, ut pote quorum falsitatem deprehenderint & prodiderint succedentia tempora, nec constantem illis ac perpetuum consensum præbuerint. Hoc enim inter apocryphos istos factus, & eos interest qui ἀπληροίητοι dicebantur, & intercessioni nonnullorum erant obnoxii, velut Epistola ad Ebræos, aut Apocalypsis, quod his robur & auctoritatem addiderit posterior ætas, illis detraxerit. Tanta præterea inerat illis doctrinæ, sententiarum, ac verborum à genuinis discrepantia, quemadmodum ab Eusebio proditum est, ut si horum satis comprobata à nobis est γνησιότης, uti certe est, conficta illa esse & supposita omnino necesse sit. Hoc argumento Pauli & Theclæ περὶ ὁδοῦ vanitatem arguit Hieronymus, quod iis continerentur narrationes quædam, quarum nulla exstaret in Actis Apostolorum mentio.

XVII. Objici quoque possunt testimonia nonnulla, non ex Veteri solum, sed ex Novo etiam Testamento à Patribus deprompta, quæ nusquam in iis reperias: quale illud est apud Patres Christo tributum: δοκίμοι ἔπαυσαν γινώσκειν. & qualia multa proferre possemus, quorum in sacris Libris neque vestigium apparet, neque vola. Item alia quædam aliter à Patribus relata, ac in Evangeliiis scripta leguntur: quale illud est à Clemente Papa usurpatum: εἰ τὸ μὲν ἐν ἐπισημασίᾳ, τὸ μὲν ἄλλο ὑμῶν δόξα, λέγω ὅδ' ὑμῶν ὅτι ὁ πῶς ἐν ἑαυτοῖς, ἢ ἐν πολλοῖς πῶς ἔστιν: quæ alio modo apud Lucam concepta sunt. Quod si hæc luxata dicamus, vel ex Evangeliiis extrita, quænam Evangeliiis demum constabit fides, libraniorum vel Criticorum temeritatem passis, itidem ut aliis vulgaribus scriptis contingit? si ex apocryphis Evangeliiis petita, parem apocryphis tributam à Patribus illis fidem fatendum erit, quæ Canonicis tributa est.

Certe si quis nonnulla è sacris Voluminibus, ipsisque adeo Evangeliiis excidisse neget, palam cum revincet discrepantia codicum, & collectiones variantium lectionum jam pridem inolitaram, quemadmodum ipsi fatebantur Origenes, Ambrosius, & Hieronymus. Quæ sane lectionum varietas nulla esset, si par usquequaque fuisset vocalium omnium coagmentatio, & contextus integritas. Cæterum vel ex iis collectionibus satis apparet quam leves eæ sint discrepantiæ, quamque exigua & nullius ad faciendam Christi fidem momenti, quæcunque diuturnitate temporis erasa sunt. Nam si aliqua in Libris sacris olim habita essent propugnandis Christianæ fidei dogmatis utilia, ea procul dubio libris suis inseruissent vetusti Ecclesiæ Patres, à quibus reliqua causæ suæ opportuna tam studiosè collecta sunt, antequam vitium ullum passos esse Codices sanctos vel dici, vel credi possit. Nullum autem ejusmodi testimonium in Patrum scriptis reperire licet, quod non alii quoque magno usurpent consensu, & Codices sacri præ se ferant. Atque ea sane Patrum, tum vetustiorum, tum recentiorum in repetendis Novi Testamenti verbis consensio, validissimum est & certissimum probandæ illius integritati & sinceritati argumentum, & ab Augustino usurpatum. Quas autem sententias indidem Patres alio verborum ordine depromunt ac conceptæ sunt, minime vero id probat luxatas eas esse ac distortas in Libris sacris, sed à Patribus orationi suæ accommodatas. Tritior quippe hæc est apud illos testimoniorum è Scriptura sancta depromendorum ratio, cum usurpantur ipsæ

PROPOSITIO II. III.

23

duntaxat sententia, negliguntur verba, quam cum utraque ἀποδείξει recitantur. Sic ipsi Novi Testamenti Scriptores à Veteri testimonia proferre solent.

XVIII. Denique ad id quod objici potest, plerosque Novi Testamenti libros fuisse ab Hæreticis aliquibus repudiatos, ideoque non constantem fuisse omnium in admittendis iis consensum, ac proinde genuinos haberi non posse, expedita est ac proclivis responsio, hoc ipso in approbandis iis Ecclesiæ consensum apparere, quod quicumque illorum labefactare tentarunt fidem, ab Ecclesia exterminati sunt. Nempe quem quisque Novi Testamenti librum vāsanīa suā putabat adversari, hunc scilicet calculo suo damnabat. Hinc Manichæi quasdam Novi Testamenti partes causæ suæ opportunas recipiebant, reliqua aspernabantur, quorum audaciam hac ætate imitati sunt Anabaptistæ. Hinc Evangelium secundum Ebræos probabant Ebionitæ, reliqua parvipendebant. Hinc selecta quadam excipiebant ex Lucæ Evangelio Marcionistæ, alique ipsorum gregales; Cerinthus vero, & Carpocrates totum penitus repudiabant. Nempe sic unusquisque causæ suæ serviebat. Evangelium Johannis spreverunt Alogi, quod Dei λόγος, quem prædicaverat Johannes, non agnoscerent. Similes ob causas Acta Apostolorum non admittebant Severiani; Pauli quoque Epistolas abjiciebant iidem, & Elcesaitæ. Unus utrisque error, sed variis partibus illudebat. Media incedit Christi Ecclesia, & quem ab initio tramitem tenuit, huic constanter insistere perseverat. Patet ergo luculenter ex superioribus genuinos esse libros Novi Testamenti. Quod erat probandum.

Tertium argumentum.

PROPOSITIO SECUNDA.

Coætanei sunt libri Novi Testamenti.

I. **E**X superioris Propositionis veritate pendet hujus probatio. Nam cum genuinos esse libros Novi Testamenti demonstraverimus, sequitur scriptos esse eo circiter tempore quo feruntur esse scripti, juxta primam Definitionem. Atqui feruntur esse scripti iis circiter temporibus, quibus res in iis scriptæ contigerunt, nempe non longe post obitum Christi, in ipsis Ecclesiæ primordiis, cum jam caelesti gratia roborati Apostoli, novæ Legis mysteria Judæis primum, deinde orbi universo promulgarent. Coætanei sunt autem libri, qui iis circiter temporibus sunt scripti, quibus res in iis scriptæ contigerunt, uti Definitione secunda tradidimus: unde sequitur coætaneos esse libros Novi Testamenti. Quod erat probandum.

Probatur secunda Propositio.

PROPOSITIO TERTIA.

Historiæ in Novo Testamento scriptæ, veraces sunt.

I. *Probatur ex consensu Scriptorum Novi Testamenti, & suffragiis exterorum, veraces esse historias, II. de Johanne Baptista, Jacobo fratre Jesu, Jesu ipso, & aliis in Novo Testamento commemoratis; III. iterum de Jesu; IV. tum de ejus patria & parentibus; V. de nova stella Magis visa, & de infantibus ab Herode occisis; VI. de virtutibus Jesu, VII. ejusque morte; VIII. de Solis defectione, & terræ motu, quæ moriente Jesu contigerunt. IX. Refelluntur nonnulli, qui hanc Eclipsim, & hunc terræ motum esse negant ea, quæ à Phlegonte notata sunt. X. De morte Jacobi fratris Domini. XI. Expenditur memorabile Josephi testimonium de Christo Jesu, & defenditur. XII. Refelluntur argumenta Adversariorum. Primum argumentum. XIII. Secundum argumentum. XIV. Tertium argumentum. XV. Quartum argumentum. XVI. Quintum argumentum. XVII. Sextum argumentum. XVIII. Seorsum refellitur Tanaquilli Fabri dissertatio super hoc Josephi testimonio de Christo Jesu. XIX. De editis à Discipulis*